

Model de abordare a unei grile

Grilele sunt realizate în sistem semi-deschis: trei variante, cel puțin un răspuns corect, maxim două răspunsuri corecte.

Se aplică legislația în vigoare la data de 20 iunie 2015.

Enunțul (cerința) grilei, premisa de la care se pornește analiza

Variantele de răspuns, care trebuie unite cu cerința pentru a forma împreună o structură logică și corectă din punct de vedere al problemei de fapt și de drept analizate.

1. Poate fi revizuită hotărârea prin care instanța:

- A. a dispus obligarea pârâtului să desființeze construcția, deși reclamantul a solicitat să se constate dreptul său de proprietate asupra construcției respective, în baza accesiunii imobiliare artificiale, cu plata despăgubirilor către pârât;
- B. nu s-a pronunțat asupra excepției de necompetență;
- C. a acordat mai puțin decât s-a cerut, în sensul că a admis în parte acțiunea formulată.

Afirmație corectă

Poate fi revizuită hotărârea prin care instanța a dispus obligarea pârâtului să desființeze construcția, deși reclamantul a solicitat să se constate dreptul său de proprietate asupra construcției respective, în baza accesiunii imobiliare artificiale, cu plata despăgubirilor către pârât.

Afirmație greșită

Poate fi revizuită hotărârea prin care instanța nu s-a pronunțat asupra excepției de necompetență.

Afirmație greșită

Poate fi revizuită hotărârea prin care instanța a acordat mai puțin decât s-a cerut, în sensul că a admis în parte acțiunea formulată.

Explicații ale variantelor de răspuns:

1. A.

Acolo unde este cazul, se poate verifica sursa grilei sau a ideii de la care grila a fost concepută de autori.

Verificarea
textului de lege

Argumente
privind varianta
corectă

Argumente
privind varianta
greșită

[Sursă: Concurs de admitere INM – 25 august 2011] Potrivit art. 509 alin. (1) pct. 1 NCPC, revizuirea unei hotărâri pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul poate fi cerută dacă s-a pronunțat asupra unor lucruri care nu s-au cerut [*extra petita*] sau nu s-a pronunțat asupra unui lucru cerut [*minus petita*] ori s-a dat mai mult decât s-a cerut [*plus petita*].

Constituie caz de *extra petita* atunci când instanța se pronunță asupra unor lucruri care nu s-au cerut, acordând *altceva* decât s-a cerut, cum este cazul din varianta corectă A., când instanța, *nesocotind principiul disponibilității* [art. 9 alin. (2), art. 22 alin. (6) și art. 397 alin. (1) NCPC], care guvernează procesul civil, a dispus obligarea pârâtului să desființeze construcția, deși reclamantul a solicitat să se constate dreptul său de proprietate asupra construcției respective, în baza accesunii imobiliare artificiale, cu plata despăgubirilor către pârât. Instanța trebuia să se pronunțe asupra cererii reclamantului așa cum a fost formulată, admitând-o, dacă reținea că este întemeiată, sau respingând-o, dacă cererea era neîntemeiată, iar nu să se pronunțe asupra unei cereri pe care reclamantul nu a formulat-o, chiar dacă aprecia că, în concret, ar fi fost „preferabil” sau mai potrivit cu interesele sale ca reclamantul să fi formulat o altă acțiune.

Constituie caz de *minus petita* situația în care instanța omite să se pronunțe asupra unei cereri formulate de părți. Cu toate acestea, nu trebuie confundată omisiunea instanței de a se pronunța asupra unui capăt de cerere cu respingerea, totală sau parțială, a unei cereri. În cazul în care „a admis în parte acțiunea formulată”, cum rezultă din varianta C., înseamnă că instanța s-a pronunțat în sensul respingerii pretențiilor ce exced părții admise. Instanța are obligația doar să se „pronunțe” asupra capătului de cerere formulat, fie în sensul admiterii, fie în sensul respingerii, iar partea nu are acces la calea extraordinară a revizuirii întemeiată pe motivul prevăzut de pct. 1 numai pentru că este nemulțumită de soluția primită.

Este adevărat că prima parte a variantei C. are o expresie aparent înșelătoare, în sensul că instanța „a acordat mai puțin decât s-a cerut”. Este important ca enunțul și variantele de răspuns să fie citite până la capăt, iar nu fragmentar, reținându-se înțelesul care rezultă din

întregul lor conținut. Nici împrejurarea că instanța a omis să se pronunțe asupra excepției de necompetență nu reprezintă un veritabil caz de *minus petita*. Pentru a fi incident acest motiv de revizuire, în oricare dintre formele sale, *extra, plus sau minus* trebuie să privească *petitul (obiectul) cererilor formulate de părți*, indiferent de caracterul lor principal, incidental, adițional sau accesoriu, iar *nu apărările* formulate de părți pe parcursul soluționării cauzei sub forma excepțiilor invocate sau a probelor solicitate. Nepronunțarea asupra excepției de necompetență reprezintă o greșeală de judecată care poate fi îndreptată prin alte mijloace procesuale. Prin urmare, și varianta B. este eronată.

Consultarea
doctrinei de
specialitate

A se vedea G. Boroș (coord.), *Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole. Art. 1-526, vol. I*, Ed. Hamangiu, București, 2013, p. 980; V.M. Ciobanu, M. Nicolae (coord.), *Noul Cod de procedură civilă comentat și anotat. Art. 1-526, vol. I*, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 1166-1167; M. Tăbărcă, *Drept procesual civil. Teoria generală, vol. I*, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p.73.

SUGESTIE:
Evidențiați acești
marcatori în grila
pe care o analizați,
prin subliniere,
încercuire etc.

Marcatori ce influențează raționamentul logic:

✓ **Adverbe de negație („nu”)** – când adverbul este folosit atât în enunț, cât și în variantele de răspuns, negațiile se anulează reciproc (dubla negație înseamnă afirmație);

✓ **Adverbe de restricție („numai”, „decât”, „doar”)** – indică exclusivitatea, limitând cazurile vizate de enunț sau de varianta de răspuns, cu ignorarea altor cazuri, posibil chiar dintre cele menționate în celelalte variante de răspuns;

✓ **Adverbe de frecvență („întotdeauna”, „oricând”)** – marchează constanța, uniformitatea, fără a mai permite excepția;

✓ **Locuțiuni adverbiale de frecvență („în toate cazurile”, „în toate ipotezele”, „în orice situație”)** – marchează constanța, uniformitatea, iar răspunsul capătă un sens exhaustiv și, în această formulare, exclude posibilitatea existenței unei excepții;

SUGESTIE:
Analizați cu atenție
efectul acestora
asupra propoziției
sau frazei

✓ **Locuțiuni adverbiale de mod („în principiu”, „de regulă”)** – sunt folosite pentru a marca generalitatea răspunsului, indicând că este posibil să existe o excepție (contrar adverbilor sau locuțiunilor adverbiale care conferă un sens exhaustiv răspunsului); folosirea acestui marcator face ca răspunsul să fie greșit când conține o excepție (corectă privită individual), dar transformată în regulă;

✓ **Locuțiuni adverbiale de comparație („spre deosebire de”)** – introduce o comparație între două categorii, iar varianta de răspuns corectă trebuie să cuprindă o trăsătură specifică celei de-a doua categorii, însă nu și primeia (dacă trăsătura din varianta de răspuns este comună ambelor categorii, ea este greșită; totodată, ea este greșită și dacă trăsătura nu este specifică niciuneia dintre cele două categorii sau dacă este specifică numai primeia);

✓ **Pronume nehotărâte („orice”, „oricare”)** – conferă răspunsului un caracter absolut, fără excepție;

✓ **Conjunții copulative („și”, „nici”)** – impun ca ambele afirmații / negații din varianta de răspuns să fie corecte cumulativ raportat la cerința din enunț;

✓ **Conjunții disjunctive („sau”, „ori”, „fie”)** – impun ca ambele afirmații / negații din varianta de răspuns să fie corecte alternativ raportat la cerința din enunț;

✓ **Conjunții sau locuțiuni subordonatoare („dacă”, „pentru că”, „deoarece”, „fiindcă”, „din cauză că”)** – raportul de subordonare se stabilește între o propoziție principală (regentă) și o subordonată, care constituie o justificare a celei dintâi.

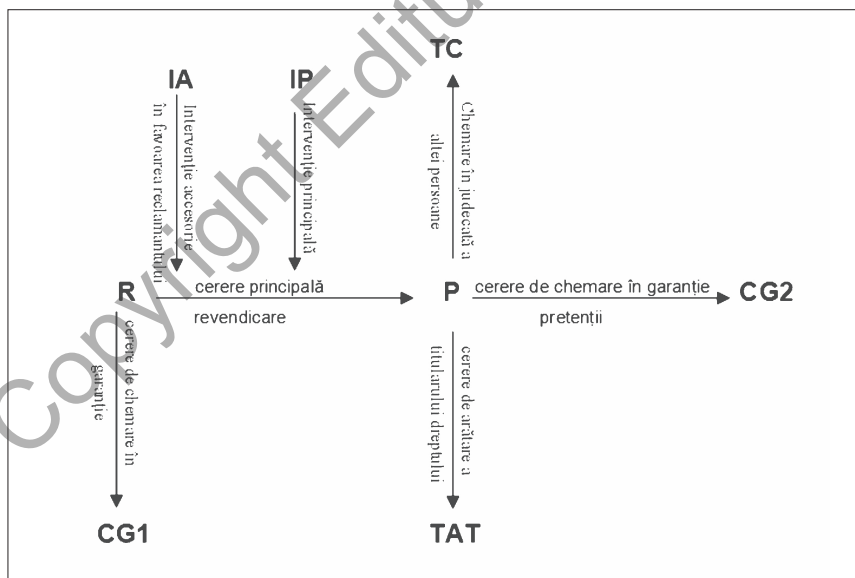
Model de abordare a unei spețe

Cu titlu de noutate pentru această ediție, spețele prezentate au un grad variat de dificultate și sunt însoțite de **scurte indicații pentru soluționare**, fiind concepute pentru a ajuta la dezvoltarea simțului practic sau critic, precum și a capacității de sinteză și de expunere a argumentelor în susținerea sau în combaterea unei soluții.

Titlul fiecărei spețe cuprinde referiri la tematica vizată, cuvintele-cheie sintetizând problema de drept asupra căreia trebuie manifestată o atenție deosebită.

Înainte de a lectura **cuprinsul speței**, este preferabil a se arunca o privire asupra **întrebărilor**, astfel încât prin parcurgerea acestora să se identifice cât mai multe detalii necesare unui răspuns corect și cât mai bine argumentat.

Primul pas în abordarea speței constă în **identificarea elementelor acțiunii civile**: părți, obiect și cauză. Dacă **situația de fapt** este foarte complicată, cu un cadru procesual complex, este recomandabil a se realiza o **schiță** a fiecărui segment procesual (cererea principală, cereri incidentale etc., cu specificarea părților), precum în exemplul din figura următoare.

În cazul în care s-au acordat mai multe termene de judecată sau au existat mai multe momente procesuale în funcție de care trebuie îndeplinite actele de

procedură, se vor evidenția în cuprinsul speței sau separat, într-un „**desfășurător**” al întregului parcurs procesual.

22.05.2015	– Termenul pentru depunerea întâmpinării	
24.05.2015	– Depunerea întâmpinării	=> Decădere
29.05.2015	– Primul termen de judecată – Excepția necompetenței teritoriale relative	=> Decădere
03.06.2015	– Data depunerii cererii reconvenționale etc.	=> Decădere

Atunci când se solicită **identificarea neregularităților procedurale**, trebuie lecturat cu atenție fiecare paragraf, fiecare cuvânt sau semn de punctuație care ar putea schimba sensul frazei, iar analiza nu se limitează la datele cuprinse în speță, unele nereguli putând consta tocmai în omisiuni ale instanței de judecată, ceea ce presupune indicarea unor date care *nu* se regăsesc în speță.

Dacă a fost descoperită o neregularitate procedurală, indicarea ei nu este suficientă pentru a presupune că nu mai trebuie indicate alte neregularități, subsecvente, rezultate din cea dintâi.

Întrebările de teorie trebuie să primească un răspuns complet, prin raportare la dispozițiile legale și la doctrina de specialitate, fiind numai ocazionate de problema de drept din speță, și nu limitate la aceasta.

Trebuie verificat ca **soluția instanței** să privească elementele acțiunii și raporturile procesuale create prin fiecare tip de cerere. Spre exemplu, cauza acțiunii nu poate fi modificată de instanța de judecată (nulitatea unui act juridic civil pentru lipsa totală a consimțământului înlocuită cu lipsa discernământului), cererea de chemare în garanție formulată de pârât nu poate avea ca efect stabilirea unor drepturi ale reclamantului direct împotriva chematului în garanție etc.

Motivarea soluției instanței presupune cunoașterea și expunerea unor elemente de drept substanțial, nu numai a celor din materia dreptului procesual civil.